

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

ВІСНИК

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 2 (40)

Спецвипуск до тижня науки

«Сучасний коледж – науково-методична майстерня»

Вінниця – 2022

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу

ВИПУСК № 2 (40)

Свідоцтво про державну реєстрацію

друкованого засобу масової інформації

Серія ВІД № 1065-423-ПР від 24 грудня 2019 року

Журнал

(науково-виробничий, навчальний, довідковий)

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, російська, англійська, німецька

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Конкурси

Номер затверджено на засіданні науково-методичної ради

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Протокол № 4 від 01 травня 2022 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.;
відповідальний редактор: методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Заболотний В.Ф., д.філ.н. Войцехівська Н.К., д.філ.н., проф. Слободинська Т.С., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

Відповідальність за зміст статей несуть автори

Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу/[ред.кол.: Войцехівський К.Ф. (гол.ред) та інші]. – Вінниця: Вінницька міська друкарня, 2022. – Випуск 2(40). – 133с.

© КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», 2022

ЗМІСТ

АКТУАЛЬНО ПРО МІСЮ ВИКЛАДАЧА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	
<i>МАРЦЕНЮК О.Г.</i>	5
THE PECULIARITIES OF PRACTICAL USE OF ORDINAL AND CARDINAL NUMERALS IN MODERN ENGLISH	
<i>Ліана ГРИЦИШЕНА</i>	7
PHONETICS VS PHONOLOGY	
<i>Владислава ГУРКАЛО</i>	13
АФІКСАЛЬНЕ ВИРАЖЕННЯ КОНОТАЦІЇ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	
<i>Анжеліка КУЛИК</i>	16
СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛІЙСЬКИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ-ЗООНІМІВ ТА ЇХ УКРАЇНОМОВНІ ЕКВІВАЛЕНТИ	
<i>Софія РЕМЕНЯК</i>	20
ОСОБЛИВОСТІ ЗМІНИ ТА МОТИВАЦІЯ ЗНАЧЕННЯ СЛОВА	
<i>Ілона СНІГУР, Анастасія ФУССА</i>	25
ШЛЯХИ ПОПОВНЕННЯ СЛОВНИКОВОГО СКЛАДУ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	
<i>Юлія ХОМЕНКО</i>	30
TYPOLGY OF THE SYSTEM OF PARTS OF SPEECH IN ENGLISH LANGUAGE	
<i>Леся ПАВЛИШИНА</i>	36
ORIGINS AND LINGUISTIC PECULIARITIES OF NEW ZEALAND ENGLISH	
<i>Олександра ДЕРЕВЕНКО</i>	39
ТОПОНІМІЧНА ЛЕКСИКА ТА МЕТОДИ ЇЇ ОПИСУ В АНГЛОМОВНИХ СЛОВНИКАХ	
<i>Марія ФЕДОРИШИНА</i>	43
ФОРМУВАННЯ РИТОРИЧНИХ УМІНЬ І НАВИЧОК СТУДЕНТІВ ВНЗ	
<i>МАЗУР Т.А.</i>	49
ЗНО З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ: НА ВСІ 200!	
<i>БЕРЕЖАНСЬКА О.Ю.</i>	53
ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ТЕМИ «ІМЕННИК» У 6 КЛАСІ	
<i>Тетяна БАГРІЙ</i>	57
СИСТЕМА ВПРАВ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ТЕМИ «ДІЄСЛОВО» НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В 7 КЛАСІ	
<i>Діана СІЛКО</i>	61
ІГРАШКА У СИСТЕМІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	
<i>Маріям МАДЖИДОВА</i>	66
ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	
<i>Вікторія ТЕТЕРУК</i>	68
ВИКОРИСТАННЯ НАРОДОЗНАВЧОГО МАТЕРІАЛУ У НАВЧАННІ ДОШКІЛЬНИКІВ РІЗНИХ ВИДІВ ЛІЧБИ	
<i>Анастасія М'ЯКУШ</i>	76

ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	
<i>Юлія ДОВГАНЮК</i>	79
УКРАЇНСЬКА НАРОДНА ІГРАШКА В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ РАННЬОГО ТА ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	
<i>Юлія ПШЕНИЧНА</i>	82
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ РАННЬОГО ТА ПЕРЕДШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ КАЗКИ	
<i>Марина СИТНИК</i>	87
ДИДАКТИЧНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ФІЗИКИ	
<i>МИСЛИЦЬКА Н. А., КУЗЬМИНСЬКИЙ О.В., БАЙДА А.Г.</i>	95
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ВИМОГА ЧАСУ	
<i>РОМАНУХА Ю. В.</i>	100
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ВЕДЕННЯ ШКОЛЯРІВ ІЗ СДУГ	
<i>БАРЩЕВСЬКА І.В.</i>	102
ЕЛІТА РОЛОНІ ПРО ПОЛЬСЬКО-ТУРЕЦЬКУ ВІЙНУ 1621 РОКУ	
<i>ЛИСИЙ А.К.</i>	104
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ НАВИЧОК СОЦІАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ	
<i>Андрій САТАНОВСЬКИЙ</i>	107
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ СИСТЕМІ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	
<i>КИСЕЛЬОВ Д.Л.</i>	111
ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 5-9 КЛАСІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ	
<i>Ярослава ЯРЕМЕНКО</i>	115
ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ	
<i>Яна СТЕЦЮК</i>	119
ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ БАЗОВОЇ ШКОЛИ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ПРИРОДИ	
<i>Катерина ФОРОСТЯНА</i>	125
ВИКОРИСТАННЯ МУЗИКОТЕРАПІЇ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В ЗАКЛАДАХ ШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	
<i>ЧМІХАЛЕНКО В. С</i>	128

ВИМОГИ

до підготовки науково-методичних статей
Збірника «ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

і батьками. Програма “Будь здоровий, малюк!” Е. Вільчковського і Н. Денисенко зорієнтована на дітей з порушеннями опорно-рухового апарату, передбачає відповідні оздоровчі, освітні, виховні напрями. “Програма з фізичної культури для дошкільних закладів фізкультурно-оздоровчого напрямку” Е. Вільчковського має на меті створення у дошкільному закладі режиму підвищеної рухової активності дітей 3—7 років завдяки

впровадженню різноманітних форм фізичного виховання, пропонує методику визначення морфологічних показників і функціонального стану організму дитини.

Фізичне виховання є основою гармонійного розвитку, формування здорового способу життя дітей дошкільного віку. Воно має бути спільною турботою батьків, педагогів і самої дитини, яку з ранніх років слід привчати піклуватися про своє здоров'я.

Стаття надійшла до редакції

15 квітня 2022р.

ВИКОРИСТАННЯ НАРОДОЗНАВЧОГО МАТЕРІАЛУ У НАВЧАННІ ДОШКІЛЬНИКІВ РІЗНИХ ВИДІВ ЛІЧБИ

УДК 373.2.016 : 51

Анастасія М'ЯКУШ

студентка факультету дошкільної освіти та музичного мистецтва

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Науковий керівник: КЛИМЕНКО О.Ф.

спеціаліст вищої категорії, викладач – методист

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Постановка проблеми. Народ і виховання – ці два поняття взаємопов'язані, вони не існують одне без одного. Адже так повелося в історії людства, що кожен народ від покоління до покоління передає свій суспільний досвід, духовне багатство як спадок старшого покоління молодшому. На сучасному етапі в Україні проблеми української народної педагогіки та її місце у вихованні і навчанні дітей є надзвичайно актуальними, особливо у світлі подій сьогодення, коли формується українська нація. Тому важливим є ознайомлення дошкільників з українським народознавством, культурою, звичаями та прилучення їх до національного духовного надбання українського народу.

Аналіз наукових досліджень. Історія розвитку математичних знань українського народу мало досліджена не тільки

істориками математики, а й етнографами. Проте ця галузь дає цінний матеріал для вивчення розвитку культури українського народу, який на своєму шляху був у постійних стосунках зі своїми сусідами і здобув певну кількість власних емпіричних і запозичених математичних знань.

Археологічні пам'ятки свідчать, що вже в 9-10 ст. східні слов'яни застосовували прості математичні прийоми лічби і вимірювання. У 18-19 ст. математичні знання народу поступово набули дальшого розвитку. Але деякі засоби лічби та практичних вимірів, що виникли в давнину, подекуди залишалися ще до початку 20 ст. і були у вжитку серед населення України, про що свідчать матеріали досліджень.

Проблеми математики давно цікавили вчених. Так, на 7 з'їзді природознавців та лікарів у Одесі (1883 р.) В. В. Бобикін

запропонував включити до програми роботи Географічного товариства збирання пам'яток народної математики. Сам В. В. Бобикін був одним із перших збирачів пам'яток народної математики, багата колекція яких, на жаль, не збереглася. Деякі зібрані твори він вмістив у своїх працях.

У “Програмі для збирання відомостей з етнографії” О. Русова та Ф. Волкова, виданій у 1873 р. Південно – західним відділенням Географічного товариства і перевиданій у 1875 р., окремий параграф присвячений народним знанням.

До цієї програми входило кілька питань про народні прийоми лічби та вимірювань.

У 1876 р. відомий український етнограф М. Драгоманов зібрав і упорядкував цікаві народні задачі.

К. М. Щербина вказує на роль народних задач, прийомів лічби і вимірювання у програмі початкових класів школи, подає для використання в шкільній практиці матеріали, зібрані вчителями в різних областях України. Він закінчує свій виклад так: “Збирання й уважне вивчення *народних математичних знань* має велике значення не лише для етнографів та істориків, а й для вчителів, оскільки ці *народні* знання дають дуже цікаві дидактичні, а іноді й методичні вказівки для їх шкільної роботи”.

Проте найгрунтовніше дослідження з історії розвитку народної математики в Україні провела Л. М. Граціанська. Ознайомлюючи нас із способами лічби та вимірювання, народними мірами українців на різних етапах історичного розвитку, відкриваючи цікавий світ еволюції поняття числа та його властивостей, а також процес формування просторових уявлень і знань у галузі геометрії, автор дозволяє нам проникнути в глибини народної мудрості. Дослідниця узагальнила матеріал, зібраний

у містах і селах України (1925 – 1968р.р.) за пропозицією К. М. Щербини.

Використовувати наявні теоретичні знання, специфічні методичні прийоми ознайомлення дітей дошкільного віку з українськими національними традиціями, при цьому обов’язково опиратись на місцевий матеріал, рекомендують сучасні педагоги А. М. Богуш, Н. В. Лисенко, Н. М. Гавриш, Н.Л. Подолян та ін.

Мета статті. Метою даної статті є обґрунтування доцільності використання народознавчого матеріалу у вихованні і навчанні дошкільників, зокрема у навчанні їх народним способам лічби.

Виклад основного матеріалу. Народні способи лічби та вимірів, а також геометричні відомості з різних видів промислів і будівництва набули значного розвитку ще за часів Київської Русі в 9 – 12ст. Упродовж століть десятки і сотні майстрів, народних учителів, умільців різних поколінь створювали різні речі, накопичували знання, необхідні людям у житті. До загальної народної скарбниці належить і народна математика. Вивчення народної математики, ознайомлення із способами лічби, народними мірами, народним математичним письмом є складовою частиною дослідження історії народу. Простежити за всім багатством народної математичної думки, а отже, й математики в її етнографічній давності, ознайомити дітей з окремими своєрідними способами лічби і вимірів у минулому в зв'язку з усією історією народу необхідно вихователю для виховання у дошкільників патріотичних почуттів.

У щоденній практичній діяльності людям доводилося проводити лічильні операції у виробництві й обміні, виконувати землемірні роботи, будувати житла тощо. Спочатку система лічби була дуже простою, а прилади для

виміру – досить примітивними. Проте за свідченням археологічних знахідок й літописів, народні математичні знання як за часів Київської Русі, так і в наступний період невпинно розвивалися.

З лічбою український народ був обізнаний давно, але засоби обчислення в нього були дуже своєрідні. Щоб звільнитись від запам'ятовування різних чисел, а також для того, щоб сповістити про результати лічби іншу людину, у старовину використовували камінці, горошини, хлібні зернятка, лічильні дерев'яні палички тощо. З розвитком інтелекту людина набула здібність абстрагуватися від конкретної лічби. Поступово протягом дуже довгого часу формувалося поняття числа. Десять пальців – це стандартна множина, з якою порівнювала первісна людина будь – яку іншу множину, поки в неї у свідомості не утворилась нова множина у вигляді ряду натуральних чисел. На зорі цивілізації люди задовольнялися так званою малою лічбою, а саме трьома числами: *один, два, багато*.

Отже, спочатку людина рахувала до двох. Через деякий час вона стала рахувати до п'яти, шести, а потім і до десяти.

В наших слов'янських предків число *сім* було символом невизначеної множини. Це стверджують приказки та прислів'я: “Семеро на одного не чекають”, “За одного письменного сім неписьменних дають”, вираз “за сімома печатками” тощо. Тут число *сім* вживається в розумінні “багато”.

Пройшло чимало часу, і таким символом повноти (багато) стало число *дванадцять*. Засвоївши цей числовий ряд, людина стала вважати наступне число *тринадцять* зайвим і через те “нечесливим” чи нещасливим. Як пережиток це дійшло і до наших днів. Стосується воно більше західноєвропейських

народів. У нас ще з часів Київської Русі число *тринадцять* було поширене поряд з іншими числами і ніяких містичних властивостей йому не приписувалося.

Основною системою числення українців була десяткова. У деяких народів зустрічається п'ятирична і дванадцятирична система. Десяткова система виникла з пальцевого рахунку. Деякі засоби лічби, що виникли в давнину, подекуди залишалися ще навіть до початку 20 ст. і були у вжитку серед населення України. Знаючи історичні відомості з даної теми, вихователі, здобувачі освіти мають можливість використовувати їх для ознайомлення дошкільників з народними способами лічби. Збагачення їх словника народною термінологією, образними виразами, прищепити практичні вміння і навички, виховувати національну самосвідомість.

Висновки. Кожне нове покоління людей живе і розвивається в певному національному середовищі, життя якого залежить від особливостей державного устрою країни. Зараз третє тисячоліття, складний, суперечливий час, коли у багатьох людей зростає національна самосвідомість, інтерес та повага до національної культури, історії свого народу, своєї рідної мови. Тому одним із важливих педагогічних завдань є виховання у дітей любові до України, шанобливого ставлення до її історії, звичаїв, української мови.

Перлини виховної мудрості народу, невичерпна своєрідна скарбниця форм і засобів народного виховання становлять золотий фонд народної педагогіки, одного з чинників колективної народної творчості.

Стаття надійшла до редакції

17 квітня 2022р.